

UCHWAŁA NR XV /48/2012

RADY POWIATU GRUDZIĄDZKIEGO

z dnia 28 grudnia 2012 r.

w sprawie uchwalenia Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2013-2016

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 92, poz. 753 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, oraz z 2011 r. Nr 21 poz. 113, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721, Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244, Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 986)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2013-2016, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grudziądzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY

Krzysztof Klonowski

Uzasadnienie

Na podstawie art. 4 ust. 1. pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592 ze zm.) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, w tym zadania w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. nr 127, poz. 721 ze zm.) do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym należało opracować i uchwalić w Powiecie Grudziądzkim – Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2013 – 2016.

WICEPRZEWODNICZĄCY

Krzysztof Klonowski

Załącznik do uchwały Nr XV/48/ 2012
Rady Powiatu Grudziądzkiego
z dnia 28 grudnia 2012 r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

w zakresie

**rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz
przestrzegania praw osób niepełnosprawnych**

na lata 2013-2016

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	str. 1
2. Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Grudzińskim.....	str. 2
2.1. <i>Dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Powiatu Grudzińskiego.....</i>	<i>str.2</i>
2.2 <i>Sytuacja zawodowa osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Powiatu Grudzińskiego.....</i>	<i>str.3</i>
2.3 <i>Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Grudzińskiego.....</i>	<i>str.4</i>
2.4. <i>Stan dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.....</i>	<i>str. 5</i>
3. Cel strategiczny i cele szczegółowe oraz obszary działania Programu.....	str. 8
4. Finansowanie programu.....	str.17
5. Podsumowanie.....	str.17

1. Wprowadzenie

Osoby niepełnosprawne stanowią znaczną część społeczności lokalnej. Problem niepełnosprawności rozpatrywany w wymiarze ilościowym i jakościowym wymaga podejmowania zintegrowanych działań, których efekty zależą od szerokiej współpracy i współdziałania organów administracji rządowej i samorządowej powiatów, gmin, instytucji, organizacji pozarządowych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2013 -2016, zwany dalej Programem, jest dokumentem, który ma za zadanie skoordynowanie i ukierunkowanie działań mających na celu poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych w Powiecie Grudzińskim.

Podstawą prawną uchwalenia i realizacji programu jest art. 35 a, ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

U podstaw Programu leży sformułowane w licznych dokumentach międzynarodowych i krajowych powszechne uznanie, iż osoby niepełnosprawne mają prawo do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Do takich dokumentów należy między innymi przyjęta 13 grudnia 2006 r. w Nowym Jorku przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych, ratyfikowana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w czerwcu 2012 r. Celem Konwencji jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym posiadania takich samych praw i obowiązków jak inni członkowie społeczeństwa, umożliwianie uczestnictwa w życiu społecznym w roli pełnoprawnych jego członków oraz równości wobec prawa. Osoby niepełnosprawne mają prawo do bezpieczeństwa, wolności, należytego życia, edukacji, pracy i udziału we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

W Uchwale z dnia 1 sierpnia 1997 r. – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych Sejm Rzeczypospolitej uznał, iż osoby niepełnosprawne, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę i pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do należytego samodzielnego i aktywnego życia i nie mogą podlegać dyskryminacji.

Niepełnosprawność jest pojęciem szerokim a osoby niepełnosprawne napotykają w swoim życiu różne bariery architektoniczne, społeczne i psychiczne. Spotykają się również często ze stereotypowym odbiorem swojej osoby.

Podejmowane działania na terenie powiatu grudziądzkiego powinny zmierzać do stwarzania osobom niepełnosprawnym korzystnych warunków prowadzących do zwiększenia integracji tych osób ze środowiskiem lokalnym, poszerzenia ich przestrzeni życiowej, zwiększenia samodzielności oraz umożliwienie im pełnego rozwoju na płaszczyźnie społecznej i zawodowej.

Niniejszy Program jest kontynuacją szeregu działań, które podjęto w ramach Powiatowego Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w latach 2003 - 2012. Uwzględnia jednak też rosnące jak i na nowo definiowane potrzeby osób niepełnosprawnych na terenie powiatu grudziądzkiego. Działania ujęte w programie mają charakter komplementarny. Realizacja poszczególnych celów będzie się odbywać we współpracy z instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

2. Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Grudziądzkim.

2.1 Dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Powiatu.

Z szacunkowych danych opracowanych przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2002 roku wynika, iż na terenie Powiatu Grudziądzkiego zamieszkuje 4 794 osób niepełnosprawnych, co stanowi ok. 12 % ogółu mieszkańców. Według kwalifikacji GUS osoby niepełnosprawne dzielą się na

- osoby niepełnosprawne prawnie tzn. takie, których niepełnosprawność potwierdzona jest orzeczeniem wydanym przez właściwy do tego organ, ich liczba wynosi 3 722,
- osoby niepełnosprawne biologicznie tzn. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale odczuwają ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych, zawodowych i pełnienia ról społecznych, ich liczba wynosi 1 072.

Liczba osób niepełnosprawnych wg danych GUS z 2002 r. z podziałem na stopnie niepełnosprawności:

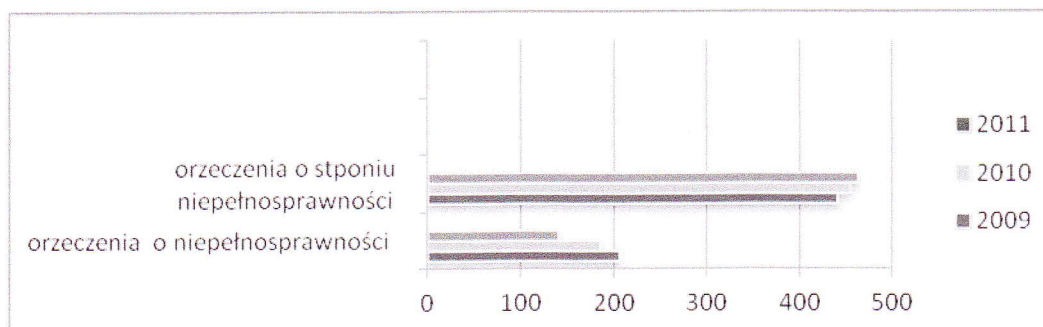
Orzeczenie o Niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności		
	lekki	umiarkowany	znaczny
150	1 600	1 094	720

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności orzeka w sprawie ustalenia stopnia niepełnosprawności oraz niepełnosprawności dla osób poniżej 16 r. ż. Z analizy danych Zespołu wynika, iż liczba wydawanych orzeczeń w ostatnich latach utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Grudziądzu w latach 2009-2011:

Rok	2009	2010	2011
Orzeczenia o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 r.ż	206	186	140
Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	441	454	462

Graficzne ujęcie liczby orzeczeń wydanych w latach 2009 – 2011.

2.2 Sytuacja zawodowa osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie Powiatu Grudziądzkiego.

Sytuacja na rynku pracy osób niepełnosprawnych jest niekorzystna. Wynika ona przede wszystkim z niskiego poziomu wykształcenia i niskich kwalifikacji zawodowych tych osób. Bardzo często kwalifikacje posiadane przez osoby niepełnosprawne są nieadekwatne do ich stanu zdrowia oraz do lokalnego rynku pracy. W społeczeństwie nadal panuje przekonanie, iż ludzie niepełnosprawni są pracownikami kłopotliwymi, mniej wydajnymi o ograniczonej

sprawności fizycznej, psychicznej i umysłowej. Takie stereotypowe myślenie o osobach niepełnosprawnych negatywnie rzutuje na ich samoocenę i wiarę w swoje możliwości, dlatego też osoby te wymagają szczególnego wsparcia w dziedzinie poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, zatrudnienia.

Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne oraz osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy jako osoby poszukujące pracy, niepozostające w zatrudnieniu w latach 2009-2011 kształtowała się następująco:

Rok			2009		2010		2011	
Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne	Ogółem		56		92		102	
	Kobiety	Mężczyźni	33	23	47	45	52	50
Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu	Ogółem		14		13		12	
	Kobiety	Mężczyźni	4	10	3	10	5	7

Dane uzyskane na podstawie analizy sprawozdań Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu zamieszczonych na stronie internetowej: www.pup.grudziadz.com.pl

Na podstawie analizy danych wyraźnie widać, iż w 2010 roku liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu jako osoby bezrobotne wzrosła prawie dwukrotnie w stosunku do roku 2009, natomiast liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu w analizowanym okresie utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

2.3. Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Grudziądzkiego

Na poziomie Powiatu działania na rzecz osób niepełnosprawnych prowadzone są głównie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Urząd Pracy.

W procesie kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych szczególne znaczenie ma zapewnienie tym osobom odpowiednich form wsparcia i opieki. Na terenie Powiatu funkcjonują następujące instytucje wsparcia osób niepełnosprawnych:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasinie,

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Świeciu nad Osą,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Łasinie,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Grucie.

Wspieraniem osób niepełnosprawnych w Powiecie Grudzińskim zajmuje się szereg organizacji pozarządowych. Należą do nich:

- **Stowarzyszenie „Uśmiech” w Grucie**
- **Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci, Młodzieży i Osób Dorosłych Niepełnosprawnych w Radzyń Chełmiński,**
- **Fundacja „Ochrona Zdrowia i Rehabilitacja Niepełnosprawnych” w Łasinie.**
- **Stowarzyszenie „Pro Publico Bono” w Grucie,**
- **Stowarzyszenie „Promyk” w Grudziądzu.**

Na poziomie gmin prowadzone są działania w zakresie pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Na terenie powiatu Grudzińskiego funkcjonują następujące ośrodki pomocy społecznej:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Chełmińskim,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grudziądzu,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grucie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu nad Osą,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogóźnie.

2.4. Stan dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne ze względu na specyfikę swoich schorzeń i występujące bariery architektoniczne mają często utrudniony dostęp do wszelkiego rodzaju instytucji. W latach 2002-2011 wiele barier architektonicznych zostało zlikwidowanych. Na podstawie informacji zebranych od przedstawicieli gmin ustalono, iż znaczna część budynków użyteczności publicznej w powiecie grudzińskim nadal posiada bariery architektoniczne.

Poniższa tabela ilustruje stan dostosowania budynków użyteczności publicznej w poszczególnych gminach Powiatu Grudzińskiego do potrzeb osób niepełnosprawnych:

Gmina i Miasto/Gmina	Nazwa obiektu	Czy występują bariery architektoniczne*	W jakim zakresie zostały zlikwidowane bariery architektoniczne**	
			Całkowicie	Częściowo
Grudziądz	Zakład Opieki Zdrowotnej w Mokrem	nie	X	
	Gminny Ośrodek Kultury w Małym Rudniku	tak		X
	Urząd Gminy	tak		
	GOPS	tak		
	Przedszkole w Małym Rudniku	tak		X
	<u>Zespół Szkół w Wałdowie Szlacheckim</u>	tak		X
	<u>Zespół Szkół w Mokrem</u>	tak		X
	Zespół Szkół w Piaskach	tak		X
	<u>Zespół Szkół w Rudzie</u>	tak		X
	<u>Szkoła Podstawowa w Sosnowce</u>	tak		X
	<u>Szkoła Podstawowa w Węgrowie</u>	tak		X
	<u>Szkoła Podstawowa w Wielkim Węlczu</u>	tak		X
	<u>Szkoła Podstawowa w Dusocinie</u>	tak		X
	<u>Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi</u>	tak		X
	ZOZ Piaski	tak		X
	ZOZ Mały Rudnik	tak		X
Gruta	Zakład Opieki Zdrowotnej	Tak		x
	Urząd Gminy	Tak		
	GOPS	Tak		
	Gminne Centrum Kultury	Tak		x
	Gminna Biblioteka Publiczna	Tak		
	Przedszkole Samorządowe w Mełnie	Tak		
	Zespół Szkół w Grucie	Tak		
	Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Królewskiej	Nie		x

	Szkoła Podstawowa w Nicwałdzie	Tak		
	Szkoła Podstawowa w Plemiętach	Tak		x
	Szkoła Podstawowa w Słupie	Nie	x	
	Szkoła Podstawowa w Boguszewie	Tak		
Łasin	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Nie		
	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy	Tak		X
	Urząd Miasta i Gminy Łasin	Tak		
	MGOPS	Tak		
	Środowiskowy Dom Samopomocy	nie	X	
	Zespół Szkół Publicznych Szkoła Podstawowa Gimnazjum Nr 1	Tak		X
	Gimnazjum Nr 2 w Jankowicach	Tak		X
	Szkoła Podstawowa w Szonowie	Tak		
	Szkoła Podstawowa w Wydrznie	Tak		
	Szkoła Podstawowa w Zawdzie	Tak		
	Przedszkole Miejskie w Łasinie	Tak		
	Miejsko Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Tak		X
Rogóżno	Zakład Opieki Zdrowotnej	Nie		
	Urząd Gminy	Tak		
	GOPS	Tak		
	Przedszkole w Rogóźnie	Tak		x
	Szkoła Podstawowa w Rogóźnie	Tak		
	Szkoła Podstawowa w Szembruczk	Tak		
	Szkoła Podstawowa w Białochowie	Tak		
	Gimnazjum w Rogóźnie	Tak		
	Gminny Ośrodek Kultury w Rogóźnie	Nie		
Świecie nad Osą	Urząd Gminy	Tak		
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Tak		x
	Gimnazjum w	Tak		x

	Świeciu nad Osą			
	Szkoła Podstawowa w Świeciu nad Osą	Tak		x
	Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Świeciu nad Osą	Nie	x	
	Gminny Ośrodek Kultury	Nie	x	
	Szkoła Podstawowa w Bursztynowie	Tak		x
	Szkoła Podstawowa w Lisnowie	Tak		x
	Przedszkole Gminne w Świeciu nad Osą	Nie	x	
	Gminna Biblioteka Publiczna	Nie	x	
	Środowiskowy Dom Samopomocy	Tak		x
Radzyń Chełmiński	MGOPS	Tak		x
	Zespół Szkół w Radzynie Chełmińskim	Nie	x	
	Urząd Miasta i Gminy w Radzynie Chełmińskim	Tak		x
	Miejsko Gminna Biblioteka w Radzynie Chełmińskim	Tak		
	Szkoła Podstawowa w Rywałdzie	Nie	x	
	Zakład Opieki Zdrowotnej	Nie	x	
	Świetlica wiejska z lokalem wyborczym	Tak		

3. Cel strategiczny i cele szczegółowe oraz obszary działania Programu.

Na podstawie analizy sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Grudziądzkim zidentyfikowano główne problemy z jakimi borykają się te osoby w życiu codziennym i na tej podstawie określono cel główny i cele szczegółowe Programu.

Za cel główny uznano:

WZROST JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZAMIESZKUJĄCYCH W POWIECIE GRUDZIĄDZKIEM POPRZEC DZIAŁANIA SPRZYJAJĄCE ZAPEWNIENIU TYM OSOBOM WARUNKÓW DO CZYNNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM I ZAWODOWYM.

Do osiągnięcia tego celu ustalono następujące cele operacyjne:

- I. Kształtowanie w społeczności lokalnej właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych.
- II. Podniesienie wiedzy oraz świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie ich praw oraz uprawnień.
- III. Poprawa aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
- IV. Zwiększenie kondycji zdrowotnej osób niepełnosprawnych i profilaktyka niepełnosprawności.
- V. Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych.
- VI. Zwiększenie osobom niepełnosprawnym dostępu do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.
- VII. Wyrównanie szans dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w zakresie dostępu do edukacji.

Cel operacyjny I

Kształtowanie w społeczności lokalnej właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych.

W świadomości społecznej nadal funkcjonuje szereg negatywnych stereotypów na temat osób niepełnosprawnych. Niepełnosprawni są najczęściej postrzegani jako osoby słabe, wycofane. Wzbudzają często litość i chęć niesienia pomocy. Takie stereotypowe podejście do niepełnosprawności pozbawia osoby nią dotknięte szans na równe ich traktowania wśród innych ludzi. Wzrost świadomości społecznej w zakresie problemów osób niepełnosprawnych ma zasadnicze znaczenie w procesie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych. Stosunek społeczeństwa do osób niepełnosprawnych wielokrotnie decyduje o możliwości funkcjonowania tych osób zarówno w sferze społecznej jak i zawodowej.

Działania/ sposoby realizacji celu:

1. Organizowanie imprez integracyjnych, sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych z udziałem osób niepełnosprawnych.
2. Popularyzowanie osiągnięć i sukcesów osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wystaw i kiermaszów okolicznościowych z pracami tych osób.
3. Inspirowanie mediów lokalnych do promowania wizerunku osoby niepełnosprawnej wolnego od stereotypów.

Termin realizacji: realizacja ciągła

Wskaźniki monitorujące: ilość imprez z udziałem osób niepełnosprawnych, ilość osób niepełnosprawnych biorących udział w imprezach, w tym z chorobami psychicznymi, ilość wystaw i kiermaszy z pracami osób niepełnosprawnych, w tym z chorobami psychicznymi.

Podmioty realizujące:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu, warsztaty terapii zajęciowej, organizacje pozarządowe, samorządy gminne.

Cel operacyjny II

Podniesienie wiedzy oraz świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie ich praw, uprawnień.

Osobom niepełnosprawnym niezależnie od praw i ulg o charakterze powszechnym przysługuje szereg przywilejów w różnych aspektach ich życia. Ochrona praw, przywilejów i uprawnień znalazła swój wyraz zarówno w przepisach prawnych dotyczących tej grupy osób jak i licznych regulacjach z innych dziedzin prawa takich jak prawo pracy, prawo podatkowe czy budowlane.

Znaczna część osób niepełnosprawnych nie korzysta ze wszystkich praw i uprawnień im przysługujących. Wynika to przede wszystkim z braku wiedzy tych osób w tym zakresie.

Korzystanie przez osoby niepełnosprawne ze wszystkich przysługujących im praw, uprawnień i przywilejów pozytywnie wpłynie na ich poziom funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.

Działania/ sposoby realizacji celu:

1. Stworzenie osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania z bezpłatnych porad prawnika, doradcy ds. osób niepełnosprawnych.
2. Udostępnianie osobom niepełnosprawnym informacji o ich prawach i uprawnieniach na stronach internetowych a także w formie broszur i informatorów.

Termin realizacji: realizacja ciągła.

Wskaźniki monitorujące: liczba osób niepełnosprawnych, w tym z chorobami psychicznymi, korzystających z porad w zakresie praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, liczba publikacji dla osób niepełnosprawnych (w tym w formie elektronicznej).

Podmioty realizujące:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu, organizacje pozarządowe, samorządy gminne, Starostwo Powiatowe w Grudziądzu.

Cel operacyjny III

Poprawa aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do zatrudnienia zgodnie z posiadanym wykształceniem kwalifikacjami i możliwościami wynikającymi ze stanu zdrowia. Wysoka stopa bezrobocia na terenie Powiatu Grudziądzkiego w szczególnie negatywny sposób wpływa na poziom zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Przy realizacji tego celu ważne jest z jednej strony tworzenie warunków do przekwalifikowywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych a z drugiej strony aktywizacja lokalnych pomiotów gospodarczych do tworzenia miejsc pracy przystosowanych do osób niepełnosprawnych ale również motywowanie osób niepełnosprawnych do podejmowania wysiłku zdobycia zatrudnienia.

Działania/ sposoby realizacji celu:

1. Popularyzowanie wśród pracodawców możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz wynikających z tego korzyści.
2. Tworzenie bazy danych o bezrobotnych i poszukujących pracy osobach niepełnosprawnych oraz o zakładach pracy chronionej i pracodawcach zainteresowanych zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.
3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie szkoleń zawodowych dostosowanych z jednej strony do potrzeb i zainteresowań osób niepełnosprawnych a z drugiej - do potrzeb rynku pracy.
4. Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym również poprzez refundację kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy oraz zwrot kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
5. Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.
6. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.
7. Podejmowanie działań zmierzających do tworzenia zakładów aktywności zawodowej i spółdzielni socjalnych.
8. Udzielanie dofinansowań do pobytu dzieci osób niepełnosprawnych, aktywnych zawodowo, w przedszkolach i żłobkach lub innych formach opieki.

Podmioty realizujące:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu, organizacje pozarządowe, samorządy gminne, media lokalne.

Termin realizacji: realizacja ciągła.

Wskaźniki monitorujące: ilość osób niepełnosprawnych, w tym z chorobami psychicznymi, które ukończyły szkolenia zawodowe, ilość osób niepełnosprawnych, w tym z chorobami psychicznymi, które podjęły zatrudnienie, ilość osób niepełnosprawnych, w tym z chorobami psychicznymi, które skorzystały z instrumentów lub usług rynku pracy.

Cel operacyjny IV

Zwiększenie kondycji zdrowotnej osób niepełnosprawnych i profilaktyka niepełnosprawności.

W profilaktyce niepełnosprawności kluczowe znaczenie ma edukacja prozdrowotna ale również zapobieganie wypadkom drogowym i wypadkom przy pracy. Niezbędna jest również właściwa opieka prenatalna oraz zapewnienie możliwości wczesnego usprawniania dzieci z deficytami rozwojowym. Wszelkie działania w zakresie rehabilitacji i usług medycznych muszą być zgodne z podstawowymi zasadami dotyczącymi powszechności, kompleksowości i ciągłości, a w efekcie mają doprowadzić osoby niepełnosprawne do uzyskania jak największej samodzielności i integracji społecznej.

Działania/ sposoby realizacji celu:

1. Upowszechnianie informacji o przyczynach niepełnosprawności.
2. Opracowanie i realizacja programów promujących zdrowy tryb życia.
3. Pomoc osobom niepełnosprawnym w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego.
4. Dofinansowywanie osobom niepełnosprawnym oraz ich opiekunom udziału w turnusach rehabilitacyjnych.
5. Wspieranie akcji w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.
6. Zwiększenie dostępności do usług medycznych i rehabilitacyjnych osobom niepełnosprawnym poprzez likwidację barier architektonicznych w ośrodkach zdrowia.

Termin realizacji: realizacja ciągła.

Wskaźniki monitorujące: ilość zrealizowanych programów promujących zdrowy styl życia, ilość osób biorących udział w programach, ilość przyznanych osobom niepełnosprawnym dofinansowań do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, do turnusów rehabilitacyjnych, w tym

dla osób z chorobami psychicznymi, ilość zoz, w których zlikwidowano bariery architektoniczne.

Podmioty realizujące:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, samorządy gminne.

Cel operacyjny V

Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mają niezaprzeczalne prawo do pełnego i aktywnego uczestnictwa we wszystkich sferach życia społecznego. Dzięki uczestnictwu w życiu społecznym wzrasta ich ogólna sprawność psychofizyczna, rozwija się zaradność życiowa, zaspokajane są zainteresowania. W rzeczywistości z uwagi na występujące bariery architektoniczne i komunikacyjne osoby niepełnosprawne mają utrudniony dostęp do instytucji urzędów, oświaty i kultury. Dlatego też należy podejmować szereg działań ograniczających marginalizację osób niepełnosprawnych.

Działania/ sposoby realizacji celu:

1. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.
2. Wyposażenie podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych w samochody przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych.
3. Zmniejszenie skutków niepełnosprawności poprzez likwidację barier architektonicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych.
4. Tworzenie i oznaczanie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych oraz wydawanie kart parkingowych.
5. Pomoc osobom niepełnosprawnym w zakupie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

6. Pomoc osobom niepełnosprawnym w zakupie sprzętu i urządzeń w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.
7. Udostępnienie przez organy administracji publicznej osobom mającym trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się usług pozwalających na komunikowanie się.
8. Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym, jeśli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.

Podmioty realizujące:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu, organizacje pozarządowe, samorządy gminne, Starostwo Powiatowe w Grudziądzu, organizacje pozarządowe.

Termin realizacji: realizacja ciągła.

Wskaźniki monitorujące: ilość budynków, w których zlikwidowano bariery z podziałem na likwidacje częściowe i całkowite, ilość zakupionych pojazdów do przewozu osób niepełnosprawnych, ilość przyznanych dofinansowań do likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, do usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.

Cel operacyjny VI

Zwiększenie osobom niepełnosprawnym dostępu do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Bardzo ważną rolę w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz włączania ich do życia społecznego odgrywa kultura, sport, rekreacja oraz turystyka. Uczestnictwo szczególnie w kulturze i sporcie może być naturalną drogą do rozwoju, integracji i przede wszystkim do realizacji pełnego życia.

Działania/ sposoby realizacji celu:

1. Promowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wyjazdów grupowych, festynów, pikników, imprez sportowych.

2. Umożliwianie osobom niepełnosprawnym udziału w imprezach masowych poprzez zapewnieniem im odpowiedniego transportu.

Termin realizacji: realizacja ciągła.

Wskaźniki monitorujące: ilość zrealizowanych imprez , ilość osób niepełnosprawnych, w tym z chorobami psychicznymi, biorących udział w imprezach.

Cel operacyjny VII

Wyrównanie szans dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w zakresie dostępu do edukacji.

Osobom niepełnosprawnym należy zabezpieczyć możliwość kształcenia w każdym wieku. Powinno się więc zabezpieczać dzieciom dostęp do przedszkoli, ogólnodostępnych szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Tylko w nielicznych i uzasadnionych przypadkach dzieci niepełnosprawne powinny być kierowane do szkół specjalnych lub korzystać z indywidualnego toku nauczania. Umożliwienie kontaktów dzieci niepełnosprawnych ze sprawnymi jest szczególnie ważne dla integracji i korzystne dla ich rozwoju. Codzienne kontakty dzieci i młodzieży z osobami niepełnosprawnymi będą miały również pozytywny wpływ na akceptację tych osób przez otoczenie i niwelować będą w przyszłości stereotypowe postrzeganie osób niepełnosprawnych. Ponadto poprzez uczęszczanie dzieci i młodzieży do szkół ogólnodostępnych w ich dorosłym życiu zmniejszy się ryzyko ich marginalizacji i będą miały większe szanse stać się pełnowartościowymi uczestnikami życia zawodowego i społecznego.

Działania/ sposoby realizacji celu:

1. Promowanie i wspieranie inicjatyw tworzenia integracyjnych placówek oświatowych.
2. Likwidowanie barier architektonicznych uniemożliwiających uczęszczanie dzieci i młodzieży do placówek edukacyjnych.
3. Doskonalenie kadry pedagogicznej w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi poprzez ich uczestnictwo w szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje.

Termin realizacji: realizacja ciągła.

Wskaźniki monitorujące: ilość placówek edukacyjnych, w których zlikwidowano bariery architektoniczne , w sposób całkowity albo częściowy.

Podmioty realizujące:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu, Starostwo Powiatowe w Grudziądzu, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe , samorządy gminne.

4. Finansowanie programu.

Realizacja poszczególnych działań programu zależeć będzie od środków finansowych samorządów, które będą mogły być przeznaczone na rehabilitację i integrację społeczną osób niepełnosprawnych jak również przypadających samorządowi powiatowemu zgodnie z algorytmem podziału środków PFRON. Ważną rolę odgrywać będzie również pozyskiwani środków zewnętrznych, w tym środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

5. Podsumowanie

Realizacja Programu ma za zadanie podnieść jakość życia osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Grudziądzkiego. Program schematycznie określa podstawowe pola działalności podmiotów zajmujących się pomocą osobom niepełnosprawnym na najbliższe lata.

Program wyznacza zadania w takich dziedzinach jak rehabilitacja społeczna, przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych, profilaktyka, oświata i kształcenie oraz rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych. Program jest dokumentem otwartym, istnieje możliwość wprowadzania nowych rozwiązań wobec istniejących problemów osób niepełnosprawnych.

Uwzględniając cele i działania w poszczególnych dziedzinach starano się uwzględnić specyfikę Powiatu Grudziądzkiego.

Program raz w roku poddawany będzie monitoringowi. Osobą koordynującą realizację Programu oraz realizującą monitoring jest Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu. Ocena realizacji Programu dokonywana będzie na podstawie corocznych raportów sporządzanych przez bezpośrednich realizatorów programu.